

**Comisia pentru cercetarea abuzurilor,
combaterea corupției și petiții**

Nr. XXIX/356/02.09.2019
la petiția 523/2018

RAPORT FINAL

**al Comisiei pentru cercetarea abuzurilor, combaterea
corupției și petiții a Senatului României**

referitor:

**la petiția societății Somaco Construct SRL privind modul abuziv și defectuos în care
Comisia Județeană pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate asupra Terenurilor și
Comisia Locală pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate asupra Terenurilor Lumina, au
reconstituit în natura, de două ori, dreptul de proprietate, asupra unui teren cu destinație
”exploatare minieră”.**

CHESTIUNI PREALABILE

Comisia a fost sesizată cu petiția nr. XXIX/523/2017 de către Somaco Construct S.R.L prin care s-a solicitat verificarea ” modului abuziv si defectuos în care Comisia Județeană pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate asupra Terenurilor și Comisia Locală pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate asupra Terenurilor Lumina, au reconstituit în natura, de două ori, dreptul de proprietate, asupra unui teren cu destinație ”exploatare minieră”.

I.SUCCINTĂ PREZENTARE CRONOLOGIGĂ A SITUAȚIEI DE FAPT

Comisia, din analiza coroborată a înscrisurilor anexate prezentului raport, reține următoarele:

1. S.C. Somaco Construct S.R.L., desfășoară activități miniere pe raza comunei Lumina, satul Sibioara, din județul Constanța, în baza Licenței Miniere Exclusive nr 2454/2001 eliberată de statul român, prin Agenția Națională a Resurselor Minerale.
2. Activitatea minieră în zonă a fost începută în anul 1968, în cadrul unui trust de construcții care deținea unități extractive și unități de producție în domeniul betoanelor și prefabricatelor din beton, la nivel național. După anul 1989, întreprinderea de stat IPMC, redenumită Somaco SA, a fost privatizată, iar noul proprietar a aplicat un plan de restructurare a activității. În anul 2003, activele din județul Constanța au fost incluse în patrimoniul SC Somaco Construct SRL.
3. Doi ani mai târziu, în 2005, părțile sociale ale Somaco Construct SRL Constanța au fost cumpărate, cu prețul de 4.000.000 euro (patru milioane de euro), de SC Comprest Util SRL, care le deține și în momentul de față. La momentul cumpărării, s-a realizat un audit complex, care a asigurat cumpărătorul că investiția este certă, în baza garanțiilor legale și constituționale.
4. În anul 2005, știind că nu au vocație succesorală față de bunicul lor Nicolae Sandu Tudorancea, întrucât erau excluse⁽ⁱ⁾ de la moștenirea acestuia - (dezbătută în anul 1945, conform chitanțelor și consemnărilor din registrele agricole datate 1948/1949 – filele 19-23 - anexa 3) -

doamnele Mitrofan Elena și Muscalu Margareta, reprezentate de av. Hașotti Ionel, prin notificarea nr.2117, au solicitat Primăriei comunei Lumina, în calitate de succesoare ale defunctului Nicolae Sandu Tudorancea, restituirea în natură a „ *terenului în suprafață de 20 ha-carieră piatră de granit, situată în Sat Sibioara, jud. Constanța, constituind Lotul 7*”.

(i) potrivit art.964 alin.(3) Cod civil în interiorul aceleiași clase, rudele mai apropiate în grad înlătură de la moștenire rudele mai îndepărtate. Bunăoară, copiii defunctului îi exclud de la moștenire pe nepoți, strănepoți etc.;

5. Pentru a proba calitatea de persoane îndreptățite, astfel cum rezultă din înscrisurile aflate la dosar – anexa 6 -, autoarele notificării nr.2117/2005, au depus:

(5.1) contractul de asociere autentificat sub nr. 141/ 25.01.1908 de Tribunalul Constanța, transcris sub nr. 150/ 1908, contract din care rezulta că, în anul 1908, Nicolae Sandu Tudorancea detinea 20 ha teren, lotul 7, cumpărat de la stat în 1894, categoria de folosință „izlaz”.

(5.2) actul de concesiune din 03.07.1915 autentificat de Tribunalul Ilfov sub nr. 10222/1915, prin care Nicolae Sandu Tudorancea, Coman Ciuceanu și ing. Vernescu au concesiionat lui Alexandru Zisso dreptul de a deschide și exploata cariera de porfir și granit;

(5.3) declarația notarială autentificată sub nr.3182/09.11.2005, prin care doi martori confirmă că ”Nicolae Sandu Tudorancea a avut 20 ha cariera piatră”. Relevant este faptul că acești martori, care momentul decesului dlui N.S.Tudorancea aveau între 10-11 ani, omit să menționeze anul în care defunctul a avut în patrimoniul său terenul în discuție.

Cadrul legal pentru soluționarea cererii de reconstituire

6. Actele normative reparatorii în vigoare la data formulării notificării nr.2117/2005 erau:
- Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945- 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România.

^{7.} Pentru Comisie, este inexplicabil motivul pentru care reprezentanții Comisiei Locale de Fond Funciar Lumina și ai Comisiei Județene pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate, nici în procedura administrativă, nici în procedura judiciară finalizată prin decizia civilă nr.925/2008 și nici în procedura judiciară finalizată prin decizia civilă nr.271/2019, nu au observat faptul că notificarea viza restituirea unui imobil cu destinație *carieră*, situație în care legea reparatorie era Legea nr.10/2001, iar nicidecum Legea 1/2000.

^{8.} Partea relevantă a deciziei civile nr.925/2008 este următoarea: ” *reclamantele au dovedit că sunt persoane îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafața de 20 ha teren extravilan în sensul prev. de art. 8, 9, 11, 13 și dispozițiile generale ale Legii nr. 18/1991 rep. și art. 2-3 din Legea nr. 1/2000 mod. și compl. prin Legea nr. 247/2005*”.

^{9.} **Relevanța incidenței Legii 10/2001 rezidă în aceea că notificarea nr.2117/2005 a fost formulată tardiv, termenul în interiorul căruia trebuia formulată notificarea, stabilit inițial la 6 luni și prelungit de 2 ori cu câte 3 luni, raportat la categoria terenului indicat în notificare, se împlinit la data de 14 februarie 2002.**

^{10.} Concepția legiuitorului român în adoptarea Legii nr.10/2001 a fost aceea de a institui o procedură prealabilă prin care persoana îndreptățită să se adreseze direct unității deținătoare, urmând ca decizia sau dispoziția emisă de aceasta să fie supusă controlului judecătoresc; faza judiciară a acestor proceduri începe în situația în care persoana îndreptățită este nemulțumită de actul prin care se finalizează faza administrativă.

¹¹. Declanșarea fazei administrative este marcată de formularea unei notificări adresată unității deținătoare în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a Legii nr.10/2001, conform art.21 alin.(1) (devenit art.22 alin.(1) după republicarea Legii 10/2001.

¹². Conform dispozițiilor art. 21 alin. (5) din Legea nr. 10/2001: *"Nerespectarea termenului de 6 luni (1 an după prelungire) prevăzut pentru trimiterea notificării, atrage pierderea dreptului de a solicita în justiție măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent"*.

¹³. Faptul că reprezentantul convențional al doamnelor Mitrofan și Muscalu, pentru a eluda dispozițiile art. 21 alin. (5) din Legea nr. 10/2001, și-a întemeiat acțiunea în justiție pe dispozițiile *"Legii nr. 18/1991 rep. și art. 2-3 din Legea nr. 1/2000 mod. și compl. prin Legea nr. 247/2005"*, **nu poate justifica neobservarea de către reprezentanții Comisiei Locale de Fond Funciar Lumina și ai Comisiei Județene pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate a faptului că**, raportat la categoria terenului indicat în notificare, declanșarea fazei administrative s-a realizat cu **nerespectarea termenului prevăzut sub sancțiunea pierderea dreptului de a solicita în justiție măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent**.

¹⁴. Potrivit art. 6 din Legea nr. 1/ 2000: „, (1²) *Consemnările efectuate între anii 1945 și 1990 în registrele agricole, cererile de intrare în fostele cooperative agricole de producție, documentele existente la arhivele statului referitoare la proprietatea terenurilor, neînsoțite de titlurile de proprietate, au valoare declarativă cu privire la proprietate. (1³) În situația în care nu mai există înregistrări doveditoare, proba cu martori este suficientă în reconstituirea dreptului de proprietate când aceasta se face pe vechile amplasamente și când martorii ce le recunosc sunt proprietarii vecini sau moștenitorii lor, pe toate laturile terenului pentru care s-a cerut reconstituirea”.*

¹⁵. Chiar pe fondul *neobservării* încălcării dispozițiilor art. 21 alin. (5) din Legea nr. 10/2001, pentru membrii Comisiei este inexplicabil motivul pentru care **reprezentanții Comisiei Județene pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate nu au analizat cererea de reconstruire a dreptului de proprietate în raport de prevederile art. 6 din Legea nr. 1/ 2000**.

¹⁶. Comisia reține că există indicii rezonabile că reprezentanții Comisiei Locale de Fond Funciar Lumina și ai Comisiei Județene pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate și-au îndeplinit

atribuțiile de serviciu cu încălcarea dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 1/ 2000, în sensul că aceștia nu au respectat **obligăția de a verifica:**

- **dacă TUDORANCEA NICOLAE (DECEDAT ÎN 1942) AVEA CALITATEA DE PROPRIETAR DEPOSEDAT în baza Legii nr. 187/1945 de reformă agrară ?**

Având în vedere că în dreptul civil român **nu există patrimoniu fără titular**, cu certitudine, calitatea de proprietar deposedat **în baza legii nr. 187/1945** o putea avea doar o persoană fizică **în viață** în anul 1945.

- raportat la terenul solicitat pentru reconstituire, **CINE A AVUT CALITATEA DE PROPRIETAR DEPOSEDAT în baza Legii nr. 187/1945 de reformă agrară ?**

Așa cum se poate vedea din arborele genealogic anexat la filele 5-7, **Tudorancea Nicolae a avut 7 copii**, Tudorancea Dumitru, **Tudorancea Aurel, Tudorancea Tudor (Tudorancea)**, Maria Tudorancea, Pasculescu Lucretia, Aneta Volinski si Paraschiva Cangea. Conform chitanțelor prin care s-a achitat taxa de succesiune, **moștenirea rămasă de pe urma lui Tudorancea Nicolae a fost acceptată de către fiii acestuia**, iar astfel cum rezultă din consemnările înregistrate în **registru agricol anii 1948 – 1949**, succesiunea a fost înscrisă într-o **partidă separată în care se face mențiunea generică „Moșt. N. Tudorancea”**.

Acceptarea moștenirii probează că descendenții lui Tudorancea Nicolae erau **proprietarii deposedați**, în baza Legii nr. 187/1945 de reformă agrară, de terenurile moștenite de la autorul lor.

- **dacă semnatarele notificării** - reprezentate convențional de av. Ionel Hașotti – **aveau sau nu calitatea de persoane îndreptățite să solicite retrocedare a suprafeței de 20 ha**

Notificarea menționată în par.(4), a fost formulată **de nepoatele lui Tudorancea Nicolae decedat în anul 1942**, respectiv de :

- **moștenitoarea directă a autorului Tudorancea Aurel, unul dintre cei 7 copii ai lui Tudorancea Nicolae, Muscalu Margareta, decedată în prezent, mama lui Muscalu Constantin și Muscalu Valeriu;**
- **una dintre moștenitoarele directe a autorului Tudorancea Tudor (Tudorancea), unul dintre cei 7 copii ai lui Tudorancea Nicolae, Mitrofan Elena.**

17. În considerarea situației expusă în paragraful anterior, Comisia locală Lumina a respins notificarea **nepoatelor lui Tudorancea Nicolae decedat în anul 1942** pe motiv că:

- **Tudorancea Nicolae, fiind decedat în 1942, nu putea avea calitatea de proprietar deposedat în baza legii nr. 187/1945 de reformă agrară;**
- **Muscalu Margareta avea doar calitatea de moștenitoare a lui Tudorancea Aurel, iar Mitrofan Elena avea doar calitatea de moștenitoare a lui Tudorancea Tudor (Tudorancea), doi dintre fiii care dezbătuseră deja succesiunea bunicului solicitantelor;**
- **nu s-a făcut dovada vechiului amplasament, martorii propuși de petente nu erau vecini de hotar cu pretinsul vechi amplasament, astfel cum prevede art. 6, alin. (1³) din Legea nr. 1/2000.**

18. **Nepoatele lui Tudorancea Nicolae decedat în anul 1942** formulează contestație, în urma căreia Comisia Județeană adoptă H CJ nr. 420/ 2006, prin care valideaza respingerea făcută de comisia locală Lumina.

19. Avocatul verișoarelor Mitrofan Elena și Muscalu Margareta, **folosindu-se de trei chitanțe, a indus în eroare instanța de judecată susținând că aceste chitanțe sunt de natură a proba că moștenitorii lui Tudorancea Aurel ar fi achitat impozitul aferentele impozitul pe terenul în suprafață de 20 ha revendicat.**

20. **În realitate, astfel cum rezultă din conținutul acestora, chitanțele depuse de avocatul petentelor reprezentau contravaloare taxă de PAZA, respectiv taxa de PAȘUNAT IZLAZ,**

taxe ce se achitau până în anul 1989 de către deținătorii de animale pentru scoaterea la pascut a animalelor deținute pe izlazul comunal accesibil tuturor locuitorilor unei comune.

^{21.} Din expunerea situației de fapt, anexa 2, se reține că reprezentanții Comisiei Locale Lumina au învederat atât în procedura administrativă, cât și în procedura judiciară, faptul că se impune respingerea cererii de reconstituire a dreptului de proprietate întrucât terenul în cauză nu a fost suspus colectivizării, iar *”contractul de concesiune autentificat sub nr. 1724/1915 și contractul de asociere autentificat sub nr. 141/05.01.1908 nu fac dovada dreptului de proprietate pentru terenul de 20 ha solicitat de reclamante, iar declarațiile martorilor ridică multe semne de întrebare cu privire la obiectivitatea acestora, deoarece martorii aveau vârste cuprinse între 10-12 ani când a decedat autorul reclamantelor, numitul Nicolae Sandu Tudorancea. De altfel terenul solicitat spre retrocedare vizează o cariera de granit care potrivit. art. 2 lit. „e” din Legea nr. 18/1991 nu poate fi retrocedată”*.

^{22.} Prin sentința civilă nr.7474/25.04.2008, Judecătoria Constanta a admis în parte plângerea formulată de doamnele Mitrofan și Muscalu și a obligat *”pârâtele să întocmească, conform obligațiilor ce le revin, documentația necesară reconstituirii dreptului de proprietate pentru suprafața de 20 ha teren extravilan, în una din variantele posibile prevăzute de art. 3 din Legea nr. 1/2000 modificată și completată prin Legea nr. 247/2005, respectiv în natură sau, în situația în care reconstituirea în natură nu este posibilă, prin acordarea de despăgubiri echivalente suprafeței de 20 ha teren extravilan.*

^{23.} Prin Decizia civilă nr. 925/ 2008, instanța de recurs a dispus reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament, considerând că nu există niciun impediment la retrocedare, în pofida faptului că o parte din acest teren se află în perimetrul exploatației miniere Sibioara II Valea cu Izvoare, unde petenta desfășoară activități miniere în baza licenței de exploatare nr. 2454/2001.

^{24.} Mai mult, prin Decizia civilă nr. 925/ 2008 dnle Muscalu și Mitrofan au fost puse în posesia drumurilor de exploatare ce leagă restul carierei de la Sibioara de sistemul de drumuri publice,

dar și în posesia unei suprafețe cu funcțiunea de pășune, față de care, la fel ca și în cazul terenurilor pe care se desfășoară activități miniere, exista un impediment legal la retrocedare.

25. Prin punerea în posesie asupra drumurilor de exploatare, activitatea Somaco Construct SRL a fost în mod evident perturbată, întrucât nu există alte căi de comunicație între perimetrul rămas în exploatarea companiei miniere și sistemul de drumuri publice.

26. **Cu ocazia audierilor organizate de Comisie în data de 13.12.2018, participanții la dezbateri au constatat, în raport de înscrisurile comunicate de Arhivele Naționale - Serviciul Județean Constanța către Instituția Prefectului - Județul Constanța, că Titlului de Proprietate Codul 63152 Nr. 8877/10.06.2016 a fost emis cu încălcarea prevederilor legale în materie, după cum urmează:**

- raportat la categoria terenului indicat în notificare, declanșarea fazei administrative s-a realizat cu **nerespectarea termenului prevăzut sub sancțiunea pierderea dreptului de a solicita în justiție măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent;**

- Titlul a fost emis pe numele unor persoane care **nu aveau vocație succesorală față de bunicul lor**, întrucât erau excluse de la moștenirea acestuia (dezbatută în anul 1945 conform chitanțelor și consemnărilor din registre agricole datate 1948/1949) de către copiii acestuia/moștenitorii lor;

- Titlul a fost emis pe numele unor persoane care se excludeau reciproc de la succesiune, autoarele notificării, dnele Mitrofan Elena și Muscalu Margareta, nu erau rude gradul II (surori), ci rude gradul IV (verișoare primare). Pentru membrii Comisiei este inexplicabil motivul pentru care emitenții Titlului nu au observat că mama comoștenitorilor Muscalu Constantin și Muscalu Valeriu, în calitate de descendentă directă a lui Aurel Tudorancea o excludea de la moștenire pe Mitrofan Elena.

- Titlul a fost emis în pofida faptului că documentele obținute de Instituția Prefectului de la Arhivele Naționale dovedeau:

- că Tudorancea Nicolae, fiind decedat în 1942, nu putea avea calitatea de proprietar deposedat în baza legii nr. 187/1945 de reformă agrară. Având în vedere că în dreptul

civil român **nu există patrimoniu fără titular, cu certitudine, calitatea de proprietar deposedat o are, întotdeauna, doar o persoană fizică în viață în anul 1945.**

- o dublă reconstituire a dreptului de proprietate a bunurilor deținute de autorul persoanelor ce au solicitat emiterea titlului de proprietate;
- că autorul persoanelor ce s-au considerat îndreptățite a deținut, la data decesului, doar 8 hectare de teren, iar Muscalu Margareta avea doar calitatea de moștenitoare a lui Tudorancea Aurel, iar Mitrofan Elena avea doar calitatea de moștenitoare a lui Tudorancea Tudor (Tudorancea), doi dintre fiii care dezbătuseră deja succesiunea bunicului solicitantelor;
- că parte din terenul retrocedat se afla în perimetrul exploatației miniere Sibioara II Valea cu Izvoare, unde petenta desfășoară activități miniere în baza licenței de exploatare nr. 2454/2001, teren pentru care exista un impediment legal la reconstituirea dreptului de proprietate;
- că parte din terenul retrocedat avea funcțiunea de pășune, față de care, la fel ca și în cazul terenurilor pe care se desfășoară activități miniere, exista un impediment legal la retrocedare.
- că parte din terenul retrocedat era reprezentat de drumurile de exploatare ce face legătura dintre perimetrul rămas în exploatarea companiei miniere și sistemul de drumuri publice.

^{27.} De asemenea, cu ocazia audierilor organizate de Comisie în data de 13.12.2018, **participanții la dezbateri au constatat**, în raport de înscrisurile comunicate de Arhivele Naționale - Serviciul Județean Constanța către Instituția Prefectului - Județul Constanța, **că decizia civilă nr.925/2008**, ce a stat la baza emiterii Titlului de Proprietate Codul 63152 Nr. 8877/10.06.2016, precum și **sentința nr.2387/2018 prin care a fost respinsă acțiunea în anulare a titlului de proprietate anterior referit**, promovată de Instituția Prefectului, rămasă definitivă prin decizia nr.271/2019, ca urmare a tardivității formulării apelului de către Instituția

Prefectului, au fost pronunțate pe fondul inducerii în eroare cu privire la gradul de rudenie dintre autoarele notificării, în sensul că s-a reținut că Mitrofan Elena și Muscalu Margareta sunt rude gradul II (surori), când în realitate acestea sunt rude gradul IV (verișoare primare).

(hotărârile la care am făcut referire se regăsesc la filele 67-109, anexa 6)

28. **Pentru conformitate, cităm, cu titlu de exemplu următoarele considerente decizorii din sentința nr.925/2008:** *"Prin urmare, in lipsa unui certificat de mostenitor, dovada acestei calitati poate fi produsa prin orice alt mijloc de proba. Ori in cauza aceasta dovada a fost facuta prin actele de stare civila depuse la dosarul cauzei din care rezulta ca reclamantele sunt descendentele numitului Tudorancea Aurel fiul lui Tudorancea Neculae (Nicolae)...(p.5 par.4)...Or, în speță, chiar dacă nu s-a depus actul de dobândire al bunului în familia Tudorancea, au fost depuse alte înscrisuri autentice, cele reținute de către instanța de fond, precum și chitanțe de plată a impozitului de către tatăl reclamantelor asupra bunului ce face obiectul judecății". (p.6 par.3).*

29. Se reține astfel că instanța, indusă fiind în eroare, a stabilit că reclamantele au calitatea de persoane îndreptățite în sensul art.9 alin.4 din Legea nr.18/1991 în calitate de *descendente numitului Tudorancea Aurel fiul lui Tudorancea Neculae (Nicolae).*

30. Avocatul verișoarelor Muscalu și Mitrofan, deși cunoștea că vechiul amplasament era, și este, afectat unei utilități publice, respectiv unei exploatare privind resursele naturale, a indus în eroare Tribunalul Constanța, susținând în pledoaria sa din 25 septembrie 2008 că *„terenul nu are niciun fel de opreliște la restituire. Nu există dovadă că există o exploatare de carieră de piatră.”*

31. Faptul că atât autoarele notificării privind reconstituirea dreptului de proprietate, cât și reprezentantul convențional al acestora, aveau deplina reprezentare a existenței unui impediment la retrocedarea în natură a terenului revendicat este confirmat de acțiunea

judiciară pe care acestea au declanșat-o, în anul 2013, pentru a solicita obligarea Comisiei Județene de Fond Funciar și a Comisiei Locale de Fond Funciar la plata în solidar a daunelor morale datorate pentru lipsa de folosință asupra terenului în suprafață de 20 ha, după cum urmează:

- suma de 468,833,80 euro, reprezentând contravaloarea lipsei de folosință a suprafeței de teren pe care se află cariera de piatră (instanța de recurs a acordat suma de 612.430,92 lei) ;
- suma de 8.836,80 lei, reprezentând contravaloarea lipsei de folosință a suprafeței de teren agricol (instanța de recurs a acordat suma de 7.719,34 lei)

^{32.} În cadrul acestui litigiu, soluționat definitiv prin decizia civilă nr.26/2019 (filele 56-60 din anexa 6), avocatul Ionel Hașotti a solicitat, pentru clienții săi, o expertiză tehnică judiciară având ca obiectiv stabilirea „*venitul net care s-ar fi putut obține prin exploatarea proprie*” .

^{33.} Prin decizia civilă nr.26/2019 instanța, **în raport de principiul disponibilității părților**, stabilește situația reală de fapt: **suprafața de 58.598 mp** din totalul de 20 ha pentru care s-a emis titlul de proprietate nr. 8877/10.06.2016 pe numele Mitrofan Elena, Muscalu Constantin și Muscalu Valeriu, după autor Tudorancea Nicolae, **reprezintă un teren cu destinație minieră ce face parte din perimetrul înscris în permisul de exploatare al Somaco Construct.**

(a se revedea considerentele expuse la filele 58-59 al deciziei 26/2019)

^{34.} Pentru a dispune în acest sens, instanța a respins susținerile *”susținerile părților (nn.Comisia locala și Comisia Județeană de Fond Funciar) potrivit căreia ceea interesează este suprafața de exploatare minieră propriu zisă atâ timp cât o exploatare minieră presupune mai mult decât un teren ocupat cu utilaje miniere...prin urmare, Tribunalul va reține că suprafața de teren ce a fost retrocedată reclamantilor se împarte în suprafața de 58598 mp teren minier, suprafața de 47985 mp pășun și 92417 mp teren agricol”*.

^{35.} **Comisia reține că, în anul 2013, autoarele notificării de reconstituire a dreptului de proprietate recunosc în mod implicit dar neechivoc, că hotărârea nr.925/2008 a fost dispusă ca urmare a inducerii în eroare a instanței de judecată nu doar cu privire la gradul de rudeniei al**

reclamantelor, ci și cu privire la faptul că terenul retrocedat se afla în perimetrul licenței de exploatare a resurselor naturale (cea a SC Somaco Construct SRL).

^{36.} Nu poate fi reținută o eventuală susținere potrivit căreia exploatarea minieră a intervenit după anul 2008, cât timp Licența Minieră Exclusivă nr 2454 a fost eliberată de statul român în anul 2001, iar societatea Somaco a extras piatră și a plătit redevențe în mod neîntrerupt din anul 2003.

^{37.} Avocatul verișoarelor Muscalu și Mitrofan, deși cunoștea că vechiul amplasament era, și este, afectat unei utilități publice, respectiv unei exploatare privind resursele naturale, pentru a dovedi că nu există niciun impediment la reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament a susținut că nu există o exploatare minieră licențiată în condițiile Legii minelor.

DESCRIEREA MODULUI ÎN CARE FUNCȚIONARIII DIN CADRUL INSTITUȚIEI PREFECTULUI JUDEȚULUI CONSTANȚA ȘI-AU ÎNDEPLINIT SARCINILE DE SERVICIU CU OCAZIA EMITERII TITLULUI DE PROPRIETATE

^{38.} Sub conducerea domnului Eugen Bola, Prefectura/Comisia Județeană a trimis mai multe adrese Comisiei Locale Lumina, somând-o să declanșeze procedura de punere în posesie, conform Decizei Civile 925/2008.

^{39.} Reprezentanții Comisiei Locale au refuzat să dea curs acestei solicitări, motivând că există un act aflat în circuitul administrativ și civil, în speță Hotărârea 266/2011 a Comisiei Județene, care împiedică efectuarea procedurii de punere în posesie.

^{40.} Pentru a înlătura acest impediment, dl.Eugen Bola, cu încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (6), teza I din Legea nr. 554/2004 ¹, a adoptat hotărârea nr. 49/20.03.2013, prin care a revocat Hotărârea 266/2011.

---

¹ *autoritatea publică emitentă a unui act administrativ unilateral nelegal poate să solicite instanței anularea acestuia, în situația în care actul nu mai poate fi revocat întrucât a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice. În cazul admiterii acțiunii, instanța se va pronunța, dacă a fost sesizată prin cererea de chemare în judecată, și asupra validității actelor juridice*

41. Somaco Construct a contestat în instanță această hotărâre, acțiunea fiind respinsă întrucât pârâta Comisia Județeană a susținut că *„prin Hotărârea nr. 49/2013 nu se recunoaște un drept de proprietate al intervenienților (moștenitorilor – n.n.) asupra acestui amplasament, urmărindu-se doar reluarea procedurii legale de reconstituire a dreptului de proprietate, procedură ce presupune formularea unei propuneri din partea autorității legale pe un amplasament, în vederea respectării prevederilor legale în materie, respectiv art. 4 din Legea 1/2000.”*

42. În fața acestei susțineri, instanța a apreciat că societatea Somaco nu justifică un prejudiciu, intenția de respectare a art. 4 din Legea 1/2000 exprimată de instituția Prefectului **având tocmai menirea de a îndepărta un potențial prejudiciu pe care l-ar fi suferit societatea odată cu punerea în posesie asupra terenului exceptat de la restituire.**

43. În anul 2016, prefectul în funcție, dl. Adrian Nicolaescu, a emis titlul de proprietate pentru clienții dlui av. Ionel Hașotti, însă nu conform amplasamentul stabilit în 925/2008.

44. Astfel cum rezultă din înscrisurile aflate la dosarul Comisiei, anexa 1, conturul amplasamentului a fost modificat substanțial, pentru a se corecta erorile hotărârii judecătorești din 2008, care acordase moștenitorilor și bucăți din proprietatea unor terți. De asemenea, din amplasamentul stabilit în 2008 au fost eliminate mai multe suprafețe cu funcțiunea de pășune, întrucât legea interzice și retrocedarea pășunilor. Pentru cealaltă interdicție legală, de retrocedare a carierelor, dl prefect Nicolaescu nu a găsit soluții.

45. Ca urmare, ignorând motivul pentru care a fost adoptată Hotărârea nr. 49/2013, motiv expus în par. (40)-(41)- respectarea prevederilor legale în materie, respectiv art. 4 din Legea 1/2000- Comisia Județeană pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate asupra Pământului Constanța a emis Titlul de Proprietate Codul 63152 Nr. 8877/10.06.2016 pentru autorul Tudorancea Nicolae și

---

încheiate în baza actului administrativ nelegal, precum și asupra efectelor juridice produse de acestea. Acțiunea poate fi introdusă în termen de un an de la data emiterii actului.

moștenitori Mitrofan Elena, Muscalu Constantin și Muscalu Valeriu, care au primit 20 de hectare de teren.

^{46.} Prin acest act, moștenitorii au primit dreptul de proprietate asupra unui teren care face parte din cuprinsul perimetrului minier Sibioara II – Valea cu Izvorul, teren exceptat prin lege de la retrocedare. De asemenea, drumurile de servitute ale exploatației miniere au fost incluse în suprafața predată moștenitorilor.

^{47.} **Potrivit art. 13 alin. (3) din Legea nr. 18/1991**, *"titlul de proprietate se emite cu privire la suprafața de teren determinată pe numele tuturor moștenitorilor, urmând ca ei să procedeze potrivit dreptului comun "*.

^{48.} În cauză, titlul de Proprietate 63152 Nr. 8877/10.06.2016 a fost emis, cu încălcarea dispozițiilor legale anterior citate, doar pe numele nepoatei defunctului Nicolae Tudorancea din partea fiului acestuia Tudor Tudorancea – Mitrofan Elena – și a strănepoților lui Nicolae Tudorancea din partea fiului Aurel Tudorancea- Muscalu Valeriu și Muscalu Constantin.

^{49.} Așa cum se poate vedea din arborele genealogic anexat la filele 5-7, Tudorancea Nicolae a avut 7 copii, Tudorancea Dumitru, Tudorancea Aurel, Tudorancea Tudor (Tudorancea), Maria Tudorancea, Pasculescu Lucretia, Aneta Volinski și Paraschiva Cangea. Conform chitanțelor prin care s-a achitat taxa de succesiune, moștenirea rămasă de pe urma lui Tudorancea Nicolae a fost acceptată de către fii acestuia, iar astfel cum rezultă din consemnările înregistrate în registrul agricol anii 1948 – 1949, succesiunea a fost înscrisă într-o partidă separată în care se face mențiunea generică „Moșt. N. Tudorancea”.

^{50.} În măsura în care s-ar admite ipoteza indusă instanței de judecată de către avocatul dnei Mitrofan Elena și comoștenitorilor Muscalu Constantin și Muscalu Valeriu potrivit căreia moștenirea celor 20 ha revine acestora, în calitate de descendenți ai numelui Tudorancea Aurel fiul lui Tudorancea Neculae (Nicolae) - care a achitat „dupa decesul autorului comun Tudorancea Nicolae (intervenit in anul 1942), taxele și impozitele aferente acestui teren”, am admite și

ipoteza, contrară dispozițiilor legale referitoare la succesiune, înlăturării de la succesiune a celorlalți 6 moștenitori rezervatari – care au acceptat expres moștinerea defunctului Nicolae Tudorancea.

^{51.} Chiar și în această ipoteză, există suspiciuni rezonabile că titlul de proprietate a fost emis în fals, în condițiile în care, la momentul emiterii, Comisia Județenă pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate asupra Pamantului Constanta - prezidată de Prefectul Județului Constanța – avea deplina prezentare a faptului că faptul că Mitrofan Elena și mama comoștenitorilor Muscalu Constantin și Muscalu Valeriu nu erau surori, ci verișoare. Muscalu Margareta, în calitate de descendentă directă a lui Aurel Tudorancea o excludea de la moștenire pe Mitrofan Elena.

^{52.} **Potrivit art.13 alin.(1) și (2) din HG nr. 890/ 2005** (pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor: "*(1) Stabilirea dreptului de proprietate pentru foștii cooperatori, în viață la momentul intrării în vigoare a legii, se face pe numele persoanelor îndreptățite, iar pentru cooperatorii decedați, pe numele moștenitorilor. Când sunt mai mulți moștenitori stabilirea dreptului de proprietate se face pe numele tuturor moștenitorilor. (2) În situația în care pentru stabilirea dreptului de proprietate au depus cereri la comisie mai multe categorii de moștenitori, cererile moștenitorilor legali vor fi luate în considerare, PRIN EXCLUDERE în următoarea ordine de preferință: a) cele ale descendenților direcți (copii, nepoți, strănepoți), singuri sau în concurs cu soțul supraviețuitor, excluzându-i pe toți ceilalți moștenitori; copiii îi exclud pe nepoți și aceștia pe strănepoți, în afară de cazul în care nepoții sau, după caz strănepoții vin la moștenire în locul părintelui decedat anterior autorului succesiunii, prin reprezentare legală.*"

^{53.} Se reține astfel că, și în ipoteza înlăturării, prin ignorarea legii, de la succesiune a celorlalți 6 moștenitori ai defunctului Tudorancea Nicolae, titlul de proprietate emis în anul 2016 atestă o

situație necorespunzătoare adevărului prin indicarea dnei Mitrofan Elena, în condițiile în care doar Muscalu Margareta a fost moștenitoarea directă a autorului Tudorancea Aurel.

54. De asemenea, la momentul emiterii titlului de proprietate în discuție, membrii Comisiei Județene aveau deplina reprezentare a faptului că Muscalu Margareta primise deja, în baza legilor retrocedării, toată moștenirea de la tatăl său, în baza cererii formulate de aceasta în anul 1998, în termenul prescris de Legea nr. 169/ 1997, figurând cu ultimele 3,2 ha (din care 2 ha erau pasune, cota sa de 1/7 din cele 15 ha cât mai avea Lotul 7 la decesul lui Tudorancea Nicolae) după cum rezulta din înscrisurile privind recensământul din 1948, cerere aprobată de comisia locală și validată de comisia județeană încă din anul 1998.

55. **Astfel există suspiciuni rezonabile că titlul de proprietate în cauză a fost emis cu încălcarea prevederilor legale în ceea ce privește atât autorul, cât și moștenitorii, respectiv au fost încălcate art. 8, alin. (2) și 13, alin. (1) și (2) din Legea nr. 18/ 1991, Mitrofan Elena și Muscalu Margareta nu aveau vocație succesorală față de bunicul lor, întrucât erau excluse de la moștenirea acestuia (dezbatută în anul 1945 conform chitanțelor și consemnărilor din registrele agricole datate 1948/1949 – filele 19-23 anexa 3) de către copiii acestuia/moștenitorii lor (cum este cazul lui Dumitru Tudorancea – fiu predecedat, în locul căruia a venit la moștenire soția și copiii), conform regulilor proximității chemării la moștenire din Codul civil de la 1864 prevăzute de art. 659 și următoarele din Codul civil de la 1864, în vigoare la data formulării cererii de către Mitrofan Elena și verișoara sa, Muscalu Margareta, actualmente decedată.**

56. **Situația reală de fapt era bine cunoscută membrilor Comisiei Județene, aspect confirmat de argumentele iterate în acțiunea în anularea titlului de proprietate nr. 63152 nr. 8877/10.06.2016, acțiune promovată de Instituția prefectului Județului Constanța la data de 30.08.2016. Această acțiune a Prefecturii Constanța a fost una pur formală, reprezentanții instituției neprezentându-se la termenele de judecată și promovând tardiv calea de atac.**

57. Există suspiciuni că Titlul de Proprietate Codul 63152 Nr. 8877/10.06.2016 pe numele defunctului Tudorancea Nicolae reprezintă actul material al unor fapte ce pot intra în sfera ilicitului penal, în condițiile în care a fost emis în pofida faptului că documentele obținute de Instituția Prefectului de la Arhivele Naționale DOVEDEAU O DUBLĂ RECONSTITUIRE A DREPTULUI DE PROPRIETATE A BUNURILOR DEȚINUTE DE TUDORANCEA NICLOAE ÎN ANUL DECESULUI SĂU (1942).

58. **Având în vedere faptul că Instituția Prefectului a intrat în posesia documentelor anterior menționate, PREFECTULUI îi revenea obligația de a sesiza organele de urmărire penală „DE ÎNDATĂ” ce a luat cunoștință despre săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile.**

59. **Există indicii că modul în care a fost emis titlul de proprietate anterior menționat intră sub incidența legii penale** (omisiunea sesizării organelor judiciare, favorizarea infractorului, abuz în serviciu și fals intelectual). **Aceste indicii rezultă din situația factuală descrisă în cele ce urmează.**

60. **Prin adresa nr. 4802/19.04.2017**, Arhivele Naționale au comunicat copia xerox a documentului ”Situația terenurilor părăsite și trecute în proprietatea statului conform Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 308/1953”, în care Nicolae Tudorancea figurează cu doar 8 hectare de teren. Prin adresa nr. 4803/21.04.2017, Arhivele Naționale au transmis copia xerox a documentului ”Formular de recensământ agricol A, satul Sibioara, județul Constanța, anul 1941, privind pe Neculae Tudorancea”, care confirmă faptul că, în anul 1941, acesta era înregistrat cu 10 hectare de teren agricol.

(Filele 10-24 anexa 3)

61. Nicolae Tudorancea a decedat în anul 1942, iar terenurile rămase de pe urma sa au fost împărțite între moștenitorii săi. Aceștia s-au înscris în cooperativa agricolă și cu terenurile moștenite de la tatăl lor. După 1991, terenul în cauză a fost retrocedat de două ori, o dată în

contul copiilor lui Nicolae Tudorancea care și-au împărțit moștenirea după decesul acestuia, și încă o dată după autorul Nicolae Tudorancea, prin Decizia Civilă nr. 925/2008 a Tribunalului Constanța.

^{62.} Mostenitorii lui Tudorancea Nicolae detineau in anul 1948 – 1949, în indiviziune, o suprafață de 15 ha izlaz de care au fost deposedați de regimul comunist.

^{63.} Masura de preluare a terenurilor s-a aplicat, desigur, si cu privire la terenurile pe care acestia le detineau in nume propriu, fiind inregistrati ca atare in registrele agricole din anii 1948- 1949.

^{64.} Relevante sunt reconstituirile dreptului de proprietate pentru **moștenitorii lui Tudorancea Nicolae**, astfel cum rezultă din înscrisurile atașate anexei 7:

- **TP 8877/10.06.2016, autor Tudorancea Nicolae**, suprafata 20 ha, **mostenitori Mitrofan Elena, Muscalu Valeriu si Muscalu Constantin** (dovada dreptului de proprietate: contracte asociere a lui Tudorancea Nicolae proprietar pe Lotul 7 in suprafata de 20 ha izlaz cu Ciuceanu Coman si concesiune catre Alexandru Zisso, chitante din care rezulta ca Tudorancea Aurel a platit taxe si impozite, declarații de martori);

- **TP 52275/1479 eliberat in anul 1995, autor Cangea Paraschiva**, suprafata 5 ha, moștenitori Cangea Gheorghe, Cangea Dumitru, Beja Stela, Tanase Otilia (dovada dreptului de proprietate : Certificat eliberat de Primaria Sibioara din care rezulta ca Tudorancea Nicolae detinea 20 ha izlaz Lotul 7 si declaratii de martori ca acesta a vandut in anul 1935 suprafata de 5 ha izlaz fiicei sale, indicandu-se si situarea acestuia, in vecinatatea Orasului Navodari, undeva la granita. De retinut ca unul din cei doi martori care declara ca Paraschiva Cangea a dobandit in anul 1935 suprafata de 5 ha izlaz de la tatal sau este Ciuceanu Ion, mostenitorul lui Ciuceanu Coman, detinatorul lotului vecin cu cel al lui Tudorancea Nicolae.

- **TP nr. 18536/1363/ 24.01.1995**, autor **Tudorancea Aurel**, suprafata 20 ha, mostenitor Tudorancea Ioana, la dosarul reconstituirii nu exista dovada dreptului de proprietate, dar in registrul intrarilor in CAP este consemnat ca Tudorancea Aurel a inregistrat in CAP 20 ha

- **TP 27581/1580/ 23.01.1996**, autor **Tudorancea Elena**, suprafata 7 ha. La dosarul retrocedarii nu apare dovada proprietatii, insa in registrul inscrierilor in CAP acesta figureaza ca a intrat in CAP cu cele 7 ha.

^{65.} Titularele titlului de proprietate nr. **8877/10.06.2016** - Mitrofan Elena și Muscalu Margareta reprezentate de av. Hașotti Ionel, **aveau alți autori, respectiv pe fiii lui Nicolae Tudorancea, Aurel și Tudor, care erau în viață la momentul instaurării regimului comunist.**

^{66.} Toate terenurile confiscate de comuniști de la Aurel Tudorancea, în speță 9,2 hectare de teren, au fost restituite, după anul 1991, către o urmașă a acestuia, pe numele ei Ioana Tudorancea, astfel cum rezultă dintr-un Referat întocmit în anul 2015 de Primăria Lumina.

^{67.} Acest Referat atestă și faptul că alți urmași ai lui Nicolae Tudorancea au fost autori în procedurile de retrocedare după anul 1991: nora Elena Tudorancea cu o suprafață retrocedată de 7 hectare (Titlul de Proprietate 27581/1580) și fiica Paraschiva Cangea, cu o suprafață retrocedată de 5 hectare (Titlul de Proprietate 52275/1479).

^{68.} Documentația aferentă retrocedării Cangea atestă că Nicolae Tudorancea a vândut cinci hectare din lotul său inițial de 20 de hectare către fiica sa Paraschiva, în anul 1938. Așa cum se arată în Referatul mai sus citat, Paraschiva Cangea a fost înregistrată în Registrul Agricol Sibioara, în perioada 1945-1949, cu suprafața de cinci hectare, islaz.

^{69.} Concomitent, în aceeași perioadă au fost înregistrați în Registrul Agricol „Moștenitori Nicolae Tudorancea” cu 15 hectare de teren, islaz.

70. Urmașii Paraschivei Cangea au primit cele cinci hectare de teren în anul 1991, pe un amplasament diferit, având în vedere că terenul original, fiind afectat activităților miniere, era exceptat prin lege de la restituire.

71. Documentele de arhivă atestă că această suprafață era parte din Lotul 7/1894, în suprafață inițială de 20 de hectare, dobândit la finele secolului al XIX-lea de Nicolae Tudorancea.

72. Prin urmare, „moștenirea” lui Nicolae Tudorancea putea fi de cel mult 15 hectare, așa cum figura ea în Registrul Agricol. Cu toate acestea, clienții domnului avocat Hașotti au primit 20 de hectare, întrucât dovezile de retrocedare parțială, în privința celor cinci hectare, nu au fost luate în discuție, nefiind prezentate la dosarul procesului de retrocedare.

73. Numele Tudorancea Nicolae apare ca autor și în Titlul de Proprietate 82878/2582 din anul 2002, prin care fiica acestuia, Lucreția Păsculescu, a primit opt hectare de teren pe raza administrativă a comunei Săcele.

74. Totalizând suprafețele rezultate la recensământ din 1948, se reține ca în Sibioara, Tudorancea Aurel detinea 9,2 ha și Tudorancea Elena detinea 8,2 ha, iar Tudorancea Tudor detinea în Mihail Kogalniceanu 14,37 ha, totalizând suprafața de 31,77 ha.

75. Concluzionând, dreptul de proprietate asupra averii lui Tudorancea Nicolae, constând în **10 ha arabil și 15 ha izlaz a trecut, în urma dezbaterii succesiunii, la moștenitorii acestuia:**

- moștenitorul Tudorancea Aurel detinea în anii 1950 suprafața de 9,2 ha restituite integral din care 20 ha prin TP 18536/1363/ 24.01.1995 iar cu 3,2 ha autorul este validat la despăgubiri (din care potrivit dovezilor de la dosarul cauzei 2 ha erau pășunea moștenită de la tatăl său din Lotul 7, în suprafața de 15 ha izlaz cât mai avea după vânzarea celor 5 ha izlaz către Paraschiva Cangea).

- **Tudorancea Elena** (vaduva lui Tudorancea Dumitru) detinea impreuna cu copii 8, 2 ha , s-a retrocedat suprafata solicitata 7 ha, pe care a dovedit proprietatea (cu suprafata de 7 ha a intrat in CAP, conform registrului special).

- **Paraschiva Cangea** detinea 5 ha izlaz (dobandite prin cumparare de la tatal sau din totalul de 20 cat detinea acesta Lotul 7) – restituite integral prin TP nr. 52275/1479/18.03.1995

De la Maria Tudorancea, Tudor Tudorancea, Lucretia Pasculescu, Tudor Tudorancea si Aneta Volinski nu s-au formulat cereri de reconstituire a dreptului de proprietate pentru cotele din Lotul 7 in suprafata de 15 ha cu categoria de folosinta izlaz.

**BENEFICIARELE SUPRAFETEI DE 20 HA deși nu aveau vocație succesorală, AU
OBȚINUT NU DOAR DUBLARECONSTITUIRE ASUPRA UNUI TEREN CE NU
ZĂCĂMÂNTULUI DE PIATRĂ**

^{76.} Astfel cum am prezentat în par.(31)-(37), **faptul că atât autoarele notificării privind reconstituirea dreptului de proprietate, cât și reprezentantul convențional al acestora, aveau deplina reprezentare a existenței unui impediment la retrocedarea în natură a terenului revendicat este confirmat de acțiunea judiciară pe care acestea au declanșat-o, în anul 2013, pentru a solicita obligarea Comisiei Județene de Fund Funciar și a Comisiei Locale de Fond Funciar la plata în solidar a daunelor morale datorate pentru lipsa de folosință asupra terenului în suprafață de 20 ha, după cum urmează:**

- **suma de 468,833,80 euro, reprezentând contravaloarea lipsei de folosință a suprafeței de teren pe care se află cariera de piatră (instanța de recurs a acordat suma de 612.430,92 lei)** ;
- **suma de 8.836,80 lei, reprezentând contravaloarea lipsei de folosință a suprafeței de teren agricol (instanța de recurs a acordat suma de 7.719,34 lei).**

^{77.} În cadrul acestui litigiu, soluționat definitiv prin decizia civilă nr.26/2019 (filele 56-60 din anexa 6), avocatul Ionel Hașotti a solicitat, pentru clienții săi, o expertiză tehnică judiciară având ca obiectiv stabilirea „*venitul net care s-ar fi putut obține prin exploatarea proprie*” .

^{78.} Prin decizia civilă nr.26/2019 instanța, **în raport de principiul disponibilității părților**, stabilește situația reală de fapt: **suprafața de 58.598 mp** din totalul de 20 ha pentru care s-a emis titlul de proprietate nr. 8877/10.06.2016 pe numele Mitrofan Elena, Muscalu Constantin și Muscalu Valeriu, după autor Tudorancea Nicolae, **reprezintă un teren cu destinație minieră ce face parte din perimetrul înscris în permisul de exploatare al Somaco Construct.**

(a se vedea considerentele expuse la filele 58-59 al deciziei 26/2019)

^{79.} Pentru a dispune în acest sens, instanța a respins susținerile *”susținerile părților (nn.Comisia locala și Comisia Județeană de Fond Funciar) potrivit căreia ceea ce interesează este suprafața de exploatare minieră propriu zisă atât timp cât o exploatare minieră presupune mai mult decât un teren ocupat cu utilaje miniere...prin urmare, Tribunalul va reține că suprafața de teren ce a fost retrocedată reclamanților se împarte în suprafața de 58598 mp teren minier, suprafața de 47985 mp pășun și 92417 mp teren agricol”.*

^{80.} Potrivit art. 13 din Legea Minelor (nr. 85/2003): **„Resursele minerale se pun în valoare prin activități miniere care se concesionează persoanelor juridice române sau străine...”.**

^{81.} Se reține, astfel, că „exploatarea proprie” este rezervată prin lege doar persoanelor juridice, însă acest aspect nu l-a împiedicat pe domnul avocatul Hașotti să pretindă un beneficiu ilegal, în numele persoanelor fizice pe care le reprezenta în instanță.

^{82.} Pe de altă parte, aceeași lege cadru stabilește că persoanele fizice pot extrage de pe terenurile pe care le au în proprietate roci utilizabile în construcții, în cantități determinate, pe termen de până la un an, pe baza unui permis explicit al autorității (art. 28 alin.1). Mai departe, însă, la articolul 29, legiuitorul a stabilit că rocile **„pot fi folosite de către proprietarul suprafeței numai dacă nu fac obiectul unei concesiuni existente și numai pentru nevoile proprii, fără drept de comercializare”.**

^{83.} În situația concretă de la Sibioara, resursele minerale de pe terenul retrocedat sunt concesionate, prin Licența de Concesiune Minieră nr. 2454/2001, companiei Somaco Construct SRL.

^{84.} Pentru Comisie este inexplicabil de ce reprezentanții Comisiei Locale de Fond Funciar și ai Comisiei Județene de Fond Funciar nu au învederat instanței că „moștenitorii” nu pot pretinde lipsa de folosință asupra resursei minerale concesionate companiei Somaco Construct SRL.

^{85.} Pentru fiecare unitate de exploatare minieră, concesionarul Somaco Construct SRL, ca orice alt concesionar minier din această țară, plătește redevențe miniere statului român, care este prin lege proprietarul resurselor minerale. Și, încă ceva, aceeași lege stabilește că „dreptul obținut prin concesiune [este] distinct de cel de proprietate asupra terenurilor” (art. 26).

^{86.} În pofida normelor legale anterior menționate, pe fondul pasivității reprezentanților Comisiei Locale de Fond Funciar și ai Comisiei Județene de Fond Funciar, avocatul Hașotti a cerut să se determine contravaloarea lipsei de folosință asupra terenului în funcție de „nivelul de piață al redevenței pentru exploatări similare (granit) pentru suprafața pe care se află efectiv cariera de piatră”.

^{87.} Judecătoria Constanța a cerut unui expert minier să stabilească, nu nivelul de piață, cum ceruse Hașotti, ci „nivelul de piatră”, iar expertul, pe numele său Ioan Bacalu, de la Petroșani, a procedat în consecință, cerând și obținând date despre: „cantitatea de rocă extrasă lunar de către Somaco Construct SRL; programele anuale de exploatare pe suport analogic și digital, începând cu anul 2008 și până în prezent; producția minieră realizată și valoarea acesteia; planuri de situație cu măsurători topografice trimestriale, pe suport analogic și digital”.

CONCLUZIILE COMISIEI

În raport de actele existente și de normele legale incidente, Comisia își însușește concluziile participanților la dezbaterile din data de 13.12.2018, respectiv:

I. Titlului de Proprietate Codul 63152 Nr. 8877/10.06.2016 a fost emis cu încălcarea prevederilor legale în materie, după cum urmează:

- raportat la categoria terenului indicat în notificare, declanșarea fazei administrative s-a realizat cu nerespectarea termenului prevăzut sub sancțiunea pierderea dreptului de a solicita în justiție măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent;
- a fost emis pe numele unor persoane care nu aveau vocație succesorală față de bunicul lor, întrucât erau excluse de la moștenirea acestuia (dezbatută în anul 1945 conform chitanțelor și consemnărilor din registre agricole datate 1948/1949) de către copiii acestuia/ moștenitorii lor;
- a fost emis pe numele unor persoane care se excludeau reciproc de la succesiune, autoarele notificării, dnele Mitrofan Elena și Muscalu Margareta, nu erau rude gradul II (surori), ci rude gradul IV (verișoare primare). Pentru membrii Comisiei este inexplicabil motivul pentru care emitenții Titlului nu au observat că mama comoștenitorilor Muscalu Constantin și Muscalu Valeriu, în calitate de descendentă directă a lui Aurel Tudorancea o excludea de la moștenire pe Mitrofan Elena.
- a fost emis în pofida faptului că documentele obținute de Instituția Prefectului de la Arhivele Naționale dovedeau:
  - că Tudorancea Nicolae, fiind decedat în 1942, nu putea avea calitatea de proprietar deposedat în baza legii nr. 187/1945 de reformă agrară. Având în vedere că în dreptul civil român nu există patrimoniu fără titular, cu certitudine, calitatea de proprietar deposedat o are, întotdeauna, doar o persoană fizică în viață în anul 1945.
  - o dublă reconstituire a dreptului de proprietate a bunurilor deținute de autorul persoanelor ce au solicitat emiterea titlului de proprietate;
  - că autorul persoanelor ce s-au considerat îndreptățite a deținut, la data decesului, doar 8 hectare de teren, iar Muscalu Margareta avea doar calitatea de moștenitoare a lui Tudorancea Aurel, iar Mitrofan Elena avea doar calitatea de moștenitoare a lui Tudorancea Tudor (Tudorancea), doi dintre fiii care dezbătuseră deja succesiunea bunicului solicitantelor;
  - că parte din terenul retrocedat se afla în perimetrul exploatației miniere Sibioara II Valea cu Izvoare, unde petenta desfășoară activități miniere în baza licenței de exploatare nr. 2454/2001, teren pentru care există un impediment legal la reconstituirea dreptului de proprietate;

- că parte din terenul retrocedat avea funcțiunea de pășune, față de care, la fel ca și în cazul terenurilor pe care se desfășoară activități miniere, exista un impediment legal la retrocedare.
- că parte din terenul retrocedat era reprezentat de drumurile de exploatare ce face legătura dintre perimetrul rămas în exploatarea companiei miniere și sistemul de drumuri publice.

II. De asemenea, în raport de actele existente și de normele legale incidente, Comisia își însușește concluziile participanților la dezbaterile din data de 13.12.2018, potrivit cărora decizia civilă nr.925/2008, ce a stat la baza emiterii Titlului de Proprietate Codul 63152 Nr. 8877/10.06.2016, precum și sentința nr.2387/2018 prin care a fost respinsă acțiunea în anulare a titlului de proprietate anterior referit, promovată de Instituția Prefectului, rămasă definitivă prin decizia nr.271/2019, ca urmare a tardivității formulării apelului de către Instituția Prefectului, au fost pronunțate pe fondul inducerii în eroare cu privire la gradul de rudenie dintre autoarele notificării, în sensul că s-a reținut că Mitrofan Elena și Muscalu Margareta sunt rude gradul II (surori), când în realitate acestea sunt rude gradul IV (verișoare primare).

PROPUNERILE COMISIEI

de valorificare a informațiilor obținute în baza verificărilor efectuate cu privire la modul în care Comisia Județeană pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate asupra Terenurilor și Comisia Locală pentru Stabilirea Dreptului de Proprietate asupra Terenurilor Lumina, au reconstituit în natura, de două ori, dreptul de proprietate, asupra unui teren cu destinație ”exploatare minieră”

I. Comisia a hotărât sesizarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a investiga dacă faptele expuse în prezentul Raport – intră în sfera ilicitului penal respectiv dacă:

- autoarele notificării nr.2117/2005 în baza căruia a emis Titlul de Proprietate Codul 63152 Nr. 8877/10.06.2016 și/sau reprezentatul convențional al acestora au indus în eroare instanța de judecată ce a pronunțat hotărârea civilă nr.925/2008, prin atestarea unor împrejurări neadevărate, dar și prin omisiunea de a menționa care era gradul lor de rudenie;

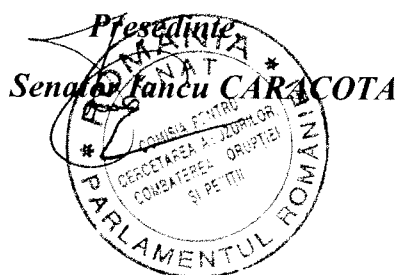
- funcționarii din cadrul Comisiei Județene pentru Stabilirea Drepturilor de Proprietate asupra Terenurilor - din cadrul Instituției Prefectului Județului Constanța- au respectat sau nu legislația primară în vigoare cu ocazia emiterii Titlului de Proprietate Codul 63152 Nr. 8877/10.06.2016;

II. Comisia a hotărât sesizarea Corpului de Control al Ministerului Afacerilor Interne pentru a efectua un control adecvat la Instituția Prefectului Constanța în vederea identificării funcționarilor implicați în emiterea Titlului de Proprietate Codul 63152 Nr. 8877/10.06.2016, a funcționarilor ce au formulat tardiv apelul împotriva sentinței prin care s-a respins acțiunea în anulare a titlului de proprietate anterior menționat, dar și a funcționarilor ce aveau obligația asigurării reprezentării ineterselor patrimoniale ale Comisiei Județene de Fond Funciar;

III. Comisia a hotărât sesizarea Curții de Conturi a României pentru a identifica modalitățile de recuperare a prejudiciului cauzat Instituției Prefectului Județului Constanța și Primăriei Lumina prin reprezentarea juridică necorespunzătoare în cadrul dosarului civil soluționat prin hotărârea nr.26/2019 prin care s-a dispus obligarea obligarea Comisiei Județene de Fund Funciar și a Comisiei Locale de Fond Funciar la plata în solidar a daunelor morale datorate pentru lipsa de folosință asupra terenului în suprafață de 20 ha, după cum urmează:

- suma de 468,833,80 euro, reprezentând contravaloarea lipsei de folosință a suprafeței de teren pe care se află cariera de piatră (instanța de recurs a acordat suma de 612.430,92 lei);
- suma de 8.836,80 lei, reprezentând contravaloarea lipsei de folosință a suprafeței de teren agricol (instanța de recurs a acordat suma de 7.719,34 lei).

IV. Comisia a hotărât comunicarea prezentului raport final către autoritățile menționate supra și către petentă.

Secretar
Senator Dan LUNGU

4/2/20

